

Ferdinand Kratina zemřel

Ve čtvrtek zemřel v Brně na srdeční mrtvici univerzitní docent PhDr. Ferdinand Kratina. Právě před dvěma léty projevila se jeho těžká choroba. Přes veliké utrpení, jež mu přinášela, dovedl si zachovat do posledního okamžiku plnou svěžest ducha a vzácný neumílévající pracovní elán. České střední školství ztrácí v něm vynikajícího učitele, česká psychologie význačného vědeckého odbozníka a lidové vzdělání a výchova zdatného popularisátora a šířitele vědeckého poznání psychologického mezi nejširšími vrstvami čtenářů měsíčních časopisů a denního tisku.

Narodil se 7. května 1885 v Obřanech. Po maturování na gymnasiu v Brně studoval na universitách v Praze, v Mnichově a v Psychologickém ústavě prof. Kruegera v Lipsku. Pobyl půl roku ve Francii a z tohoto pobytu vzešel jeho překlad Durkheimových »Pravidel sociologické methody«.

Habilitoval se 25. října 1933 na České universitě v Brně pro obor psychologie. Jako profesor němčiny a francouzštiny působil na středních školách v Kroměříži, Trenčíně, Telči, Olomouci a od roku 1933 na reál. gymnasiu v Brně-Zidenicích, načež r. 1941 byl dán do trvalé výslužby. Ve vědeckém snažení psychologickém upoutaly jeho zájem především základní otázky theoretické v psychologické vědě a jím věnoval svou pozornost úvahou »K dnešnímu zápasu o psychologické principy« (v České Mysli r. 1930). Pod vlivem myšlenek zakladatele eidetické školy E. R. Jaensche zabýval se experimentálním zkoumáním eidetické vlohy. Výsledky studia uložil ve stejnojmenné práci »Eidetická vloha u mládeže« (1930). Všimal si horlivě vývoje soudobé psychologie a proti starší psychologii elementové, representované u nás dlouho Františkem Krejčím, ukazoval pod vlivem nových směrů v psychologii na nová hlediska, přikloniv se k metodám psychologie celostní. Jestliže v experimentálně-psychologické publikaci »Studie z tvarové psychologie« (1932) dobře postavil novou psychologii jako reakci proti psychologii atomisticko-synthetující, tři léta později podává už systematický výklad celostní a tvarové psychologie a jejich hledisk ve spise »Úvod do celostní a tvarové psychologie« (1935). Pedagogickou veřejnost informoval o dnešním stavu typologie hutnou knížkou »Typ a typologie« (1942). Od typologického studia, které souvisí jednak s charakterologií, jednak s naukou o dědičnosti, hleděl se přiblížiti k vlastnímu jádru lidské osobnosti, a tomu problému věnoval stručně napsanou informativní brožuru »Osobnost« (1944). Zájem o psychologické poznání ve veřejnosti budil řadou článků, vynikajících výtříbeným slohem, hlubokým vzděláním, rozsáhlou činností a milou povahou získal si sympatie a uznání světa vědeckého i široké kulturní veřejnosti. Zesnulý bude pochřben žehem v brněnském krematoriu v úterý 19. t. m. o půl 15. hodině.

Doc. dr. J. Dvořáček (Brno)